

FELSŐ-ZEMPLEN

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:

Török-utoza 220 szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmintetlen levelek nem fogadtnak el.

— Nyílt-tér soronként 20 kr. —

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

KIADÓHIVATAL:

Hova az előfizetések, hirdetési és nyílttéri díjak küldendők:

Landesman B. könyvnyomdája.

A földbirtok.

(Z.) Jelen cikkünk megírására a tőke absolutizmusa folytán a közép- s kis-földbirtokos osztály rohamos szegényedése és pusztulásának szomorú panorámája vezetett.

A földművelés az embernek erkölcsi kiművelését alapította meg.

Eredete a mythosi időkbe rejlik, melyből csak a mondák és legendák nyulnak a történelembe. S ez nem csoda, mert a földművelés állandó lakhely és százak megélik a történet keletkezését.

Egyiptomban Isis tanította a szántás-vetést. Görögthonba Demeter vitte át. Sziciliába és Olaszthonba Ceres. A földművelés ide hozzánk kétségkívül Egyiptomból jött. Az emberiség történetére fontos dolog lenne a buza honát tudni, honnan eme hasznos növény magát a föld nagy részére elterjesztette. De az nehéz és nagy feladat. Szicilia, Kréta sziget, Egyiptom, Babilónia, Indus melléke? Legvalószínűbb Mezopotámia Eufules mellett, hol Ollivier utazó buzát, árpát, tönkölyt vadon talált s ezek közép Ázsiában honosak. Herodot szerint Egyiptomban árpából már sört . . . akkor árpabort csináltak. Numa Pompilius római király k. e. 715. évben egy ünnepet rendelt, melyen februárban a gabona pörkölése vagy piritása ünnepeltetett.

Ezután kezdtek a rómaiak a magvakat mocsárban megtörni, aztán vízzel „péppé” főzni. Izlett nekik s más népek által „pép evőknek” neveztetek el. Csak 400 évvel k. e. kezdtek a gabonából lisztet s ebből

különbféle lepényeket csinálni. A kenyérsütés mestersége k. e. körülbelül 150 évvel jött szokásba Rómában. Nem római találmány, hanem görög kenyérsütők által vitetett Rómába, mivel Görögthon a fényűzésben és erkölcs finomításban több századdal előzte meg a rómaiakat.

Augusztus császár idejében már 900 péknél több volt Rómában, kik malmokkal is birtak s oly szép kenyéret sütöttek, mint Athénben. Ily módon terjedt el a kenyérsütés.

Eme bevezetéssel azt hisszük, nem untattuk a t. olvasót, miután a földművelésnek eme felséges gyümölese a „buza és kenyérnek” keletkezéséről legtöbben mit sem tudnak, főleg azok, kik a földművelők fáradsága után a termelők hátrányára a kenyérnek valótól folyton milliomosodnak.

Nemcsak Törökország, de Magyarország is beteg, nagyon beteg!

Orvosságra lenne szükségünk. Mert hát agrikul állam vagyunk. A képviselőházban mindenféle törvényjavaslatok tárgyaltnak, de nem találkozik képviselő, ki agrár szempontból is megvilágította volna a törvényjavaslatokat. A körülöttünk lévő államok mind agrár politikát követnek. Németország vámemeléseivel már megtörte a jeget. Feltehat az igazi önvédelem harezra, Magyarország jövője ettől függ.

A bajok főforrása mindenütt egy és ugyanaz: a tőke tulságos uralma a földbirtok és ipar fölött. Ezért mondják már is az illetők: „Kié a földbirtok, azé az ország és hatalom.”

Ne csodáljuk. Hiszen a kisbirtokos, iparos, paraszt, csak a tőkepenészes kegyéből élésködik s egyik évnegyedtől a másikig prolongálja magát. Mialatt a szaporodó közterhek soványodó vállaira sulyosodnak; a tőkepenészes pedig a közteher alól menekülve gyarapszik. Pedig ha valaha, most lenne szükség a fennálló ellentéteket kiegyenlíteni, miután az általános elégedetlenség megtízszerezi az ellenség erejét, ki már kapukon leskelődik s le akar a biztos prédára csapni.

A földművelő nép nagy többsége reményvesztetten, hypothetikus álláspontra helyezkedett és az elégedetlenség s elszegényedés rongyai közt várakozó állásban van és a kétes becsü biztatások értékét már régen, alaposan ismeri.

„Egyenlő jog mindenkinek,” hangzik legujabban a syrén hang. Egy felséges alap, mely egy országot az igazságügyi kérdésben a legszebb világitásba helyez. Ámde a szép fraíz mellett pusztulunk, vesztünk anyagilag, a reménynek még csak kilátása nélkül is. Vesztünk erkölcsileg, mert a társadalmi bomlásnak minden tényezője virágzik és dusan termi gyümölcsét. Gazdasági viszonyaink is változtak. Azelőtt a tőkét a földbirtok képezte. Ma már ez is átalakult, a domináló tőkét a pénz teszi . . . s ezen árnyoidal ellen a rendszer nem tett semmi óvintézkedéseket s a földbirtokos magára hagyott. És így következetesen folyik a kapitalizmusnak nemzetünket dekomponáló működése.

A kisbirtokosok, a paraszttelkek elpusztultak, elpusztítottak és az utóbbi idők-

TÁRCA.

Nehéz az élet.

Ki küzdelem s nyomor között evsz
S a szenvedés hozzá kötött barát,
Ki pusztá kézzel szerzi a kenyért,
Mivel a kinnak tartja fel magát:
Milyen sokat zokogja: „Istenem!
Az élet itt, milyen nehéz nekem.”

Az árva jár s küszöbnél esdekel
S elmondja ott kinos panaszeit,
Minden szavak a szívbe szólnak,
S mind az életet ismerni tanít.
Milyen sokat zokogja: „Istenem!
Az élet itt, ilyen nehéz nekem.”

A vándor ott vánszorog utain
Esz, hideg s a hó játszik vele;
Kemény görönggy leszen a vánkosa,
Sötét zugoly éji nyugró helye.
Milyen sokat sóhajt itt: „Istenem!
Az élet itt, ilyen nehéz nekem.”

Amott a kény-szülőtte sír, zokog,
Milyen beteg s ugyan mi bántja azt?

Nem az inség gyöttri, hanem az egy:
Hogy kedvese nem ad neki vigaszt.
S keservesen zokogja: „Istenem!
Az élet így, milyen nehéz nekem . . .”

Sötét egem többet ki nem derül,
Nyomor között halad élet-hajóm.
S nem ül soha még egy reményke sem
Kecségetőn, a gyenge árbócson.
Én is kiálthatok fel: „Istenem!
Az élet itt, milyen nehéz nekem.”

De nem teszem! hiszen erős vagyok,
Mind elbirom a szenvedéseket,
A földi baj ma megszokott nekem
S alatta már csak meg se görnyedek . . .
S ha szenvedek, kiáltom: „Istenem!
Te alkottál s rendelkezél velem.”

Váty János.

A hűségrol.

(Csevegés.)

Irtá: Priegt Judit.

Jer ide, édes! Csevegjünk egy kissé. Hisz már oly régóta nélkülözzük ezt az örömet.

Jer hát! Csevegjünk úgy, mint régen.

Régen, mikor még jóformán gyermekek voltunk s a szívünk boldogsággal volt tele. Emlékszel?

Dalolt a madár, illatoztak a rózsák s beara-nyozta fürteinket a lenyugvó nap buczuzó sugara. Oly édes az emlék! Oly édes, mint a viszontlátás ismétli öröme.

Érzed-e te is ezt az örömet? vagy csak én, kit a szeretet és hűség vonz vissza hozzád?

Szeretet és hűség! Te mosolyogsz? Pajkos kétkezdés sugárik szemeidből. Ah! — vagy úgy?

Előtted ismeretlen még a hűség fogalma s így ismeretlen lelkednek is a hűség érzelme. Édesem, te csapodár vagy s ebből kiindulva, engedd meg, hogy felületességre nézve is következtetést vonjak le. Ezek szerint tehát csapodár s felületes vagy.

Hallgasd meg, hogy mennyiben az egyik s mennyiben a másik. Csapodár, mivel érzelmeidnek állandó nyughelyet nem találsz, mivel lelked ébredő vágyait, szeretetét, hajlamát egy leány iránt érzett hódolatban összpontosítani képtelen lévén, azt csaknem czéltalanul tékozolod el tízre-huszra s így természetesen nyugtalan, folyton hullámozó érzelmvilág birtokában csak azt nem találod fel, a mi után kutatasz: a boldogságot.

ben csak azért termeltek már, hogy termésüket tartozásaik kamatja fejében vihessék adóba vagy bundapalinka tartozásba.

Kétféle küzdelem foly ma a világon. Egyik a hatalomért, másik a — kenyérért. A hatalom reánk, földművelőkre hekuiba, a kenyérkérdés körüli küzdelem tisztábban áll előttünk. Németország Monarchiánkkal nem csak jó viszonyban, sőt véd- és daczszövetségben áll és mégis a védvámot ellenünk életbe léptette. Hiába! „Minden szentnek maga felé hajlik a keze.“

Mint mezőgazdasági termelők, kénytelenek vagyunk túrni, hogy az iparállamok mindinkább fokozottabb mérvben zárják el piacunkat terményeink elől. Gazdasági politikánk nincs, csak a sötétben baktatunk — a tönk felé s még csekély reményünk pislogó mécse is kialudt, hogy a gazdasági küzdelemből győzelmesen kerüljünk ki. A helyzet javulása iránti biztató szavak, — hazugságok s delibáboknak bizonyultak. Védvámok ajtót zárnak előttünk. Versenyársaink biztosítják maguknak a főlényt, mi pedig sat., sat., sat.

A földbirtok egyenes adóját ha tovább is emelik, a gazda kezéből a kenyérer veszik ki. A kiszípolozott társadalom áldozatkészségére hivatkozni most már elkésett dolog. Most pénz a hatalom, de a hatalom nem egyszersmind pénz is. A tudomány is hatalom, de csak amolyan trafik-hatalom, melynek értéke nem épen messze jövőben rejlik s hivatása? a „lelketlen érték devalválása.“

A nagy adókkal terhelt szyrakuziak panaszára Dionyzosz az adók behajtását megszüntetné, mert az adózóknak semmijük sem lesz, ha megsemmisítetnek. A tulságos adók rendszeres következménye az elkeseredés, ellenállás, fegyver, sat. miként a világtörténelem mutatja. Mert hiszen „kipióczázott alattvalók“ békében nem használnak, de háboruban árthatnak.

A földbirtoknak védelem kell. Tűzzelvással hozzá kell látni a védelem mozgósításához, bele kell harapni a keserűtalmába s az újabbkori Titánokkal is fel kell venni az élet-halál harcát. Tovább huzni, használni nem lehet. Különbözik egy „agrár sztrájk“ itt is felüti fejét.

Vulkán szélén állunk. És ha betekintünk hazánk kamara obskurájába, ocsmány

dolgokat látunk. Sülyed a tiszta erkölcs, mely az államok bázisa. A kétkedés, elkeseredés penésze szállt a lelkekre. A közöny mozarába ful a leghazafiasabb vállalkozás. Hol vannak a régi erkölcsök? hol a puritán becsület? hűség? erény?

A kipusztult nép kivándorol s tengeren túlról kesereg elhagyott hazája után. A nemzet tengéletet él, a gazda tépelődik s gyermekeitől kétségbeesetten vonja el utolsóját.

A földbirtok és ipart illetőleg, szeretnék tejtstvéreink, drága szomszédaink „a parti ezédulát“ világgá széjjel küldözni. Nem érnek célt. Törvényhozásunk fogja tudni kötelességét s meg fogja menteni az állam fenttarthatása érdekében.

És ez esetben hazánkat egy újabb évezred hajnal pirja fogja megaranyozni.

Miért nem nemzeti a magyar kereskedelem?

Ha kereskedelmünket azon szempontból figyeljük meg, hogy mennyiben nemzeti, a szerzett tapasztalatok nagyon szomorú eredményre jutnak.

Mindjárt első tekintetre láthatjuk, hogy kereskedelmünk — sajnos — nagyon is nem nemzeti.

Hiszen, ha csak azon körülményt vesszük tekintetbe, hogy a kereskedelemben használt nyelv nem a mi zengzetes magyar nyelvünk, már is fájdalom fogja el szívünket és tisztán látjuk a szájalomraméltó állapotot.

S miben, kiben keressük ezen baj okát? — Ezen kérdésre csak azzal válaszolhatunk, hogy kereskedőinkben.

Ha kereskedőink akarnák, ezen beteges állapotot azonnal megváltoztathatnák; hiszen csak tőlük függ, hogy melyik nyelvet alkalmazzák a kereskedői életben!

Hát a tőzsdén miért nem használnak magyar műkifejezéseket? Miért nem mondják az „a la hausse“ és „a la baisse“ spekuláció helyett, azt, hogy „fel“, illetőleg „lefelé való irányzat?“ Miért mondják e helyett hogy „bukás“ azt, hogy „Krach?“ Miért mondják a „bizománydíj“-at „provisió“-nak és a „jutalék“-ot „courtage“-nak?

És még sok, nagyon sok jó magyar szavunk helyett használnak a budapesti — és egyszers-

mind az egyedüli magyar — tőzsdén nyakatekert idegen kifejezéseket.

Pedig az olasz, francia és német tőzsdéken aligha használnak magyar kifejezéseket!!

Ez olyan hiba, a mi ellen kereskedőink és pénzembereink nem védekezhetnek. Már pedig a tőzsdé után igazodnak a kereskedők.

De nemesak a kereskedelmi nyelv körül fordulnak elő visszasságok, hanem még ezenkívül is nagyon sok a baj!

Miért vannak üzleteink külföldi cikkekekkel elárasztva? Hát nem elég jök-e nekünk a honi árak?

Ez már társadalmi betegségnek mondható; mert az határozott tény és való, hogy ha valamely külföldi árura ez volna ráírva: „Honi ipar“, minden bizonynyal kisebb volna a kelete, mint a „Mode de Paris“ stb. felíratú árúknak. És viszont, ha a honi ipar termékeit párisinak, londoninak mondanák, a közönség kapva-kapna rajta, mert hát minden jó a magyarnak, csak az nem, a mi magyar!

Ha ezen bajért is kereskedőinket okoznók, nagyon is elfogultak volnánk. Ezen bajnak a magyar közönség nemtörődémsége az oka. Hiszen, ha kereskedőink csak honi készítményeket tartanának „a korral haladó“ közönségünkötől még az is kitelnék, hogy egyenesen a külföldről szereznék be a szükséges tárgyakat.

Még sok, nagyon sok ilyen hibát lehetne felhozni, de izelítől legyen elég ennyi.

Az azonban tény, hogy a magyar közönség és kereskedővilág, ha akarná e beteges állapotot megszüntethetné és kereskedelmüket nemzetivé tehetné.

Rajta hát! Tegyük meg az első lépéseket! A többi már magától jön és kereskedelmünk nemzetivé lesz.

Bródy Aladár.

Vegyes hírek.

— **A kaszinó teaestélye.** Mint már több ízben is említettük, a nagymihályi kaszinó a téli időny tartama alatt teaestélyeket rendez. Ezen estélyekből egy már megtartatott és mondhatjuk, hogy az minden tekintetben kiválóan sikerült. A második estély e hó 23-án azaz szombatban este fog megtartatni és a mint az előlekekből és a résztvenni szándékozók hangulatából ítélni lehet, ez a teaestély felül fogja mulni az elsőt, mert nem-

Azt hiszem, ezek után könnyű kitalálni, hogy miért vagy hát felületes is?

Mert érzelmeidnek gyors egymásutánja a való komoly, biztos alapjának nélkülözése mellett könnyűséghez, szórakozottsághoz s így felületességhez szoktat.

Pedig a változtatás csak rajtad áll. S ez nem is olyan nehéz, — ha egy új érzelmet veszel birtokba: a hűséget.

De mi az a hűség?

Egy szelíd, kékruhás leányka, — ott láthatjuk az erdők, tavak nefelejtésének a szirmai között, a buzavirág kéklő kelyhében, egymásra néző tekintetükben s a szívünk mélyén ép úgy, mint az ég magas, fenséges boltozatán.

Igen, az istenek hívek voltak egymáshoz. Bár a görög mythos szerint Zeus gyakran árult el hitlenségi hajlamot, hogy Hera nagyon is indokolt féltékenységét táplálja; de a mi kétezer éves vallásunk, a kereszténység, az örök szeretet s így az örök-hűség vallásának tanát hirdeti. Tanuld meg ezt a tant. Nem olyan nehéz ám. Hisz oly sok példát nyújt reá az élet.

Tekintsd az állatvilágot, hol annyi megható jelét találjuk a ragaszkodás, hála, szeretet és hűség érzelmeinek. Vagy tekintsük a virágokat. E búbajos

teremtőményeit a természetnek, melyek illatból és napsugárból alkottattak, — hogy lelkesek és szépek legyenek, — s mindenütt megtaláljuk szorgos kutatás után a hűség elrejtett érzelmének működését, természetben és művészetben egyaránt.

De a művészetre áttérve, ne említsük itt az iránytani ismeretek körébe vágó kor és jellemfestés s a színművészt hármasságának kellékeit, melyek mind a hűségen alapulnak; de vegyük a költészet főbájt, az eredetiséget és őszinteséget s ime végelemzésben a következő tételt állíthatjuk fel, hogy e kettő nem egyéb, mint a költő, a művész hűsége önmagához. S ez a hűség, ez az őszinteség kölesünzi nagy költőink, művészeink tipikus, fajszerű alakjainak megalkotásával az egyéniség való, sajátos vonásainak rálehelését; azt az igt, zamatot jellegzetes írmódot, mely rögtön elárulja, felismerteti íróját, szerzőjét.

Ez a művészi tehetség hűsége. És mint ilyen, fenséges, nemes, mely teremt, alkot, mint az istenség.

Van a hűségnek egy másik faja is. Hűség a földhöz . . . szeretet, szerelem a földhöz.

És ez az érzés lelkesítő, bódító érzés. Hogy ez a kis föld, ez a talpalatnyi birtok az enyém. Én ültetem kertjébe a rózsafát, ápoltam, neveltem;

én vettem be földjét dusan hullámzó, arany buza-tengerrel. Hogy ez a kis tér, ez a szűk hely a miénk és ennek a neve is csak a miénk; az otthon, a haza. De ez már lángoló, mámorító szerelem: a honszerlem; s egész lelket betöltő hűség, a haza iránti hűség.

Érzés, a mely visszavon messze, bérczes, kincses idegen országból, gazdag, dus lakók közül, a szegény, a kopár hazába; mert csak ott lehet boldoggá, míg máshol elepsz, megöl, mint honvágy.

Ez azon érzés, mely fegyvert nyújt a férfi kezébe, hogy a föld birtokáért küzdelemre keljen, hogy védelmére az egész világgal sikra szálljon s büszkén, örömmel tegye mindezt s vessé meg a gyávtát, a nyomorultat, hogy dicsőséggel térve vissza, győzelmes diadallal pihenjen meg a hű nő keblén, vagy kudarcot vallva, lesújtottan itt keresen fáj dalmára irt, míg halálában annak a földnek rögei fedjék be koporsóját, melyhez örökre hű volt. Ez a honszerlem hűsége.

De a hűségnek legmegszokottabb fajtát, a jellem általános elnevezésében találjuk fel.

Jellemes azon ember, ki cselekvésmódjában következetesen egy irányt, egy célt tüntet fel és ahhoz hű marad gondolkodó s érzelmvilágában épen úgy, mint tetteiben.

csak a környékből, de Homonnáról is igen számosan készülnek átjönni.

— **Népfőlkélti raktár.** A magyar királyi honvédelmi miniszter megbízása folytán a kassai III-ik kerület honvédparancsnokság szerződést kötött ö. v. Rinda Jánosné helybeli lakossal aziránt, hogy ez a Török-utczában levő háza udvarán egy népfőlkélti raktárt építsen. A jelzett célra 480 ftt lett utalványozva és a raktárt f. évi június hó folyamán át kell adni a honvédparancsnokságnak.

— **Ipartestületi gyűlés.** A helybeli ipartestület előjárósága f. hó 24-én saját helyiségében előjárósági gyűlést tart. A gyűlés főbb tárgyai lesznek: az évi zárszámadás előterjesztése és a f. évi költségvetés megállapítása. Lesz ezenkívül a gyűlésnek egy igen fontos tárgya is és ez a testület elnökének: *Rontsinszky* Ágostonnak lemondása. Ez a lemondás mindenesetre nagy veszteség lesz a testületre, mert *Rontsinszky* egyénisége minden tekintetben nagy garancia volt az imént alakult ipartestület megszilárdítására és fennállására. Az elnökön kívül lemond *Herczik* József pénztárnok és egy pár választmányi tag is.

— **Anyakönyvi statisztika.** A nagymihályi anyakönyvi kerületben, melyhez Nagy-Mihály, Topolyán és Petrőcz községek tartoznak, 1896. évben volt 271 születés, 158 halálozás és 42 házasság. A szülöttek között 134 fiu és 137 leány volt. Az elhaltak között volt 62 hét éven alóli gyermek. Zsidó és keresztény közötti vegyes házasság nem fordult elő egy sem, rom. kath. és református közötti házasság egy esetben fordult elő, hol a felek kölcsönösen megegyeztek abban, hogy az ezen házasságból születendő gyermekek a rom. kath. vallást fogják követni; gör. kath. és református közötti vegyes házasság szintén csak egy fordult elő, itt azonban a felek között egyezés nem jött létre az esetlegesen születendő gyermekek vallására nézve.

— **Ügyvédi iroda átvétel.** A néhai dr. *Fleischner* Samu helybeli ügyvéd irodáját dr. *Fuchs* Ignác ügyvéd vette át.

— **A sztárai vásárok.** Sztára mezőváros bírása és jegyzője a következő hirdetményt becsajjtották ki: „Hirdetmény. Zemplén-Sztára mezővárosában 1897. évben megtartandó országos vásárok napjainak meghatározásáról. Vince-vásár január 27-én, János-vásár június 23-án, Jakab-vásár július 28-án, Venczel-vásár szeptember 29-én, Lucea-vásár december 15-én. Zemplén-Sztára, 1897. január hóban. *D. S. S. János* bíró, *Rakományi* Endre jegyző.

— **Feltört magtár.** Folyó hó 15-én éjjel

E szerint hűség nélkül jellem egyáltalában nem létezik; a mint nem létezik következetesség, akaratér s a természet finom, rendszeres gépezetének működése sem, melyben minden apró és jelentéktelen egyed is hivatva van a saját szerepkörének, életfeladatának hiv betöltésére.

De hisz lehetetlen a hűség érzelmének s a feladat hűségének titkos és nyílt működését, végrehajtását, befolyását és hatását felsorolni, valamint lehetetlen az ok és okozat lánczolatossággának összefüggésének egészét, mely ezek által nyer létesítést, megmagyarázni.

A hűség, mint általános és különleges fogalom beszívárog a nemzetek szótárába mindenütt, — mint érzem a szívekbe s mint szín a nefelejts s a buzavirág szirmaiba s az oly kék szemekbe, mint a tied, s kifejezést nyer a nép szívéből, az ajkain fakadó dalok által, melyek a csillagokban való létét is bizonyítják; pld.:

„Két csillag együtt az égen úgy fénylik,
Egymást híven mindenhova kísérik.“

S erről észébe jut a busongónak, hogy:

„Hej! csak nekem nincs kedvesem, a ki engem szeressen,
Nincs kedvesem, a ki engem hű csillagként kísérjen.“

Degró Péter sztropkói plebánosnak a templom és járásbírósg mellett levő erős zárossal ellátott magtárját feltörték és onnét nagyobb mennyiségű gabonát elloptak. A tettesek, mint legtöbb esetben ezuttal is ismeretlenek.

— **Hamis 20 filléressek.** Sztropkón és vidékén hamis 20 filléressek vannak forgalomban, melyek csak annyiban különböznek az eredetitől, hogy ólomból készültek. A forgalomból kivont ezüst 25 krossokkal pedig akként fonnak be egyes kereskedőket, (ezekből Sztropkó vidékén igen sok van forgalomban) hogy a mostani koronák helyett fizetik, mert azok egészen hasonlók ezekhez és ha észre is veszik a csalást, mit sem tehetnek, mert a családok ártatlan arezokat vágya, kérnek bocsánatot a tévedésért.

— **Concert.** A homonnai felsőkereskedelmi iskola önképző, dalos- és zeneköre f. é. február hó 6-án táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez, a melyen *Pál* Lajosné, *Kelemen* Margit, *Glósz* Paula, *Némethy* Margit kisasszonyok, továbbá dr. *Moskovits* Ervin és *Goics* Sándor fognak közreműködni. A műsor szavaltatokból, hegedű-, zongora- és énekdarabokból fog állani. A meghívók néhány nap mulva szétküldetnek.

— **Esküvő.** Folyó hó 17-én tartotta esküvőjét *Engel* Ármín, *Engel* Adolf helybeli kereskedő fia, Csapon *Sternlicht* Hermina kisasszonnyal, *Sternlicht* Dávid ungvári kereskedő kedves leányával. Az esküvő fényét nagyban emelte az, hogy résztvett a környékbéli intelligencia igen nagy számban. A fiatalság részére a talpalá valót a hirneves *Lányi* Gyula ungvári 18 tagból álló zenekara szolgáltatta. A lakodalmas nép csak másnap délfelé kezdett oszladozni.

— **Halálozás.** F. hó 14-én nagy gyász érte dr. *Thomán* Dávid homonnai orvost, ugyanis neje szül. *Weinberger* Róza hunyt el hosszas sorvasztó betegség után éte 54 és boldog házassága 37. évében. A temetés f. hó 15-én d. u. 1 órakor folyt le nagy részvét mellett. A megboldogultat dr. *Spira* Salamon losonci főrabbi bucsuztatta el gyönyörű magyar beszédében. A melyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki: „Dr. *Thomán* Dávid, mint férj, egy a saját, mint gyermekei: Dr. *Thomán* Miklós es. és kir. ezredorvos és neje *Pollák* Eugénia, leányuk *Mártha*; *Thomán* István, kir. zeneakadémiai tanár és neje *Neuschloss* Valéria, leányuk *Erzsébet*; *Thomán* Ilona és férje dr. *Weinberger* Mór, gyermekeik: *Viola* és *Ernö*; *Thomán* Blanka és férje *Halasi* Lajos, gyermekük: *Gyurika*; édes atyja *Weinberger* Mór; testvérei és az egész rokonság nevé-

Vagy pedig a következő dalocska, mely szintén a csillagok hűségére bizonyít:

„Hogyha én a csillagokba tekintek,
Két szép csillag vissza vissza tegetek,
Együtt mennek, mendegélne, jaj — beh
boldogok.“

S mintegy irigykedve, majd bus lemondással folytatja:

„Én is voltam egykor boldog, de már
nem vagyok.
A mióta az a hűtlen elhagyott!“

Bizony a csillagok nem hagyják el egymást. Évtizedeken, évszázadokon keresztül ragyognak egymás mellett sugárzó, tiszta fénynyel.

Néha ugyan az egyik lefut, de akkor sem hűtlenségből, hanem a természet örök törvényének hatása alatt. A többi azonban fennmarad s tovább sugja egymásnak az örök szeretet s az örök hűség tanát, a mely megtanít édes, arra is, hogy légy hű kötelességedhez, szerelmedhez és vallásodhoz, — hogy légy végtelenül hű hozzám, önmagadhoz és istenedhez!

ben melyen szomorodott szívvel jelentik a szeretett legjobb feleségnek, anyának, stb. Dr. *Thomán Weinberger* Rózának, f. hó 14-én déli egy órakor, éte 54-ik és boldog házasságának 37-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűlt tetemei f. hó 15-én d. u. 1 órakor fognak a homonnai izr. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Áldás poraira.“

— **Hamis koronások Mádon.** Oly feltűnően sikerült koronásokat csináltak Mádon ólomból, hogy a legnagyobb szakértő sem vesz rajta észre semmi különbséget, csupán a csengése árulja el hamis voltukat. A hatóság szigorú nyomozást rendelt el, hogy honnan, ki által jöttek ezek forgalomba, hogy a bűnös elvegye törvény szerinti büntetését.

— **Öngyilkosság.** *Putnoky* Pál a sáros-pataki collegium seniora Miskolczon a Reidinger szállodában szíven lötte magát. A szerencsétlen egyike volt a legkitűnőbb tanulóknak; s papnak készült, de mint mondják, félt a nyomorúságtól, mely mint köztudomású, a protestáns papoknak közös osztályrésze.

— **Jogerős választás.** Folyó hó 4-én ejtett meg városunkban az előjárósági választás. Mint értesülünk, az ellen senki részéről sem adatván be petíció, miért is az jogerős lett. Mint most utólag az ellenpárt egyik vezető tagja bűnbánóan hirdeti, nekik ezéljük a többek között az is volt, hogy a bírói székbe *Tomkót*, a rendőrőrmestert ültetik, a ki a pártnak egyik *ezére* is volt. Tehát csak most derült ki, hogy mit akart az ellenpárt.

— **Elevenen eltemetve.** Tállyán e hó 14-én egy *Kovács* nevű napszámos a *Körtvelyessy* szőlőjében egy nagy, mély üreget ásott; de a nedves időtől meglazult föld hirtelen rászakadt s *Kovácsot* maga alá temette. Midőn a társai kiásták, a boldogtalan már akkor meg volt fulva. Özvegye és hét kiskoru árvája siratja. *Körtvelyessy* az elhagyott családot azonnal pártfogásába vette, az özvegyet pénzzel segélyezte s egyszersmind kijelentette, hogy az árvákat 20 éves korukig ő fogja gondozni.

— **Áthelyezés.** A nagymihályi pénzügyőri szemlész, *Hacala* János, áthelyeztetett Sátoralja-Ujhelybe, hol már el is foglalta állását.

— **A varannói anyakönyvi kerületben** az 1896. évben volt születés 117, házasság 25 és halálozás 72.

— **Egy viczinális vasut.** A már néhány éve tervbe vett viczinális vasut Hidas-Németiből kiindulva Göncz Ruszkán, Vizsolyon, Abauj-Szántón, Tállyán, Rátkán és Ondon át Szerencsig a megvalósítás stádiumába lépett; ugyanis az engedélyes gróf *Pejacevics*, e hó folyamára egy értekezletet hívott Kassára össze, a hol is az érdekelt községek és magánfelek fognak e vasut létesítése tárgyában értekezni. A Szepsitől kiinduló s Szikszóig építendő viczinális vasut építése tárgyában szinte legközelebb fog egy értekezletet összehívni.

— **Összedült kápolna.** A hozai utvonall mentén és Sztropkó város végén levő kápolna, az idő vasfoga és a jelen nemzedék közönye folytán romba dől. E kápolna több mint 200 évvel ezelőtt épült s így mint történelmi becsesel bíró ereklét sem lett volna szabad elpusztulni hagyni. — Ezen hírrel kapcsolatban megemlítjük azt is, hogy ma-holnap a régi vártemplom is a kápolna sorsára jut, mert falai már annyira meg vannak rongálódva, hogy ha gyorsan nem renoválják, úgy igen rövid idő alatt menthetlenül elpusztul az is.

— **Temetés.** F. hó 16-án temették el öv. *Szlábyné* *Vimpiller* István havaji körjegyző anyósát. Az egyházi szertartás *Zima* György ottani esperes végezte fényes segédlettel a gör. kath. vallás szertartásai szerint. A temetésen résztvett a környék egész intelligenciája.

— **Színészet.** F. hó 17-én, vasárnap tartotta *Hevesi* József színtársulata Homonnán bucsuelőadását, mely alkalomból a Tót leány ment telt ház előtt.

CSARNOK.

Az elmaradt ezüst menyegző.

— Elbeszélés —

Irta: Szondy István.

A múlt évben telt le huszonöt év házasság-
tűnkéből. Nem unikom ez, mással is megtörtént azzal
a különbséggel, hogy a mienket nem tudta senki,
még például a szomszédomat a helyi lapok újdonsági
rovatai nagy szenzációval közölték. Bár erős
szándékom volt az ezüst menyegzőt jó barátaim
körében megülni, de a feleségem tanácsára elmaradt.
Ő ugyanis felsőbb leány iskolai növendék
korában (huszonnyolcz év előtt) tanulta a harmincz
éves háborút, s most az ezüzt vizsgálaton ebből
feleleteért dícséretet s ajándék könyvet (Kisfaludi
összes költeményeit) nyert, csupa szimpátiával öt
évtel későbbre halasztottuk az ünnepegy meg-
tartását, tehát bellicozus türelemmel várjuk s töltjük
a napokat, a míg a fentirt öt év letelik.

Elvém volt meg nem házasodni soha, csupa
véletlenségből történt, a mi történt. Valamikor a
kosarat (nem a papirkosarat) egész halommal
zudították a nyakamba a szöke és barna szépsé-
gek úgy annyira, hogy a történelmi kiállítás egy
külön osztályát bizonyosan igénybe vennék, ha
oda t. i. befogadnák őket (nem a hölgyeket, de a
kosarakat). Eleinte bosszantott, később keserített,
utóljára megszoktam, mint az arzenikum evő a
maga adagját, aztán került-fordult az idő kereké,
lettem a szent házasságról, mint a róka az el
nem ért szőlőről. Az agglégény-egyletek meg-
alakulásáról szóló alapszabályokat valami boldog
angliusz már megkésztette, azonnal levelet is
menesztettem a kollegához, küldjön abból kóstolóba
nekem is, igérvén előre a tolem telhető támogatást.

Szegény jó anyám busuló arcát egy eszöndés
meny (nem menny) tudta volna csak megvidá-
mitani, de én konokul ragaszkodtam elvemhez és
hidegen feleltem — soha! Megjött az alapszabály
Londonból — lehetett úgy tiz nyomtatott ív,
pompás velin papíron arany szegélylél. Kezdetem
olvasni egész odaadással s hogy gyorsabban menjen
az átvevése, mindjárt hátulról forgattam a lapokat;
végre az elejére értem, hanem a vége, no az a
vége lassan kihullott a saragjából (már hogy az
eszezből). Újból neki dültem s ime a harmadik
lapnál olvasásom közepette véletlenül a tükörbe
tekintvén, fölfedeztem az agglégénység első kel-
lékét, néhány ősz hajszálat, nem a lapon, hanem a
fejemen.

Ez sem unikom — láttam én már kopasz
fiatal embereket is, például Csorvásy Danit, kiről
pedig mindenki azt mondja, hogy így sokkal ér-
dekesebb; különben de gustions stb.

Tovább olvastam talán vagy hat oldalt; új-
ból néztem a tükörbe — szörnyűség!... megint
több ősz haj! Eh, ez még is borzasztó! Így mire
bevégezem a másodszori átolvasást, egészen meg-
öszülök. Leacsaptam a füzetet és csodák-csodája,
azóta abban az állapotban van máig is hajsátorom.
Végrendeletileg meghagyom emez átkos füzetnek
az országos levéltárba leendő beadását. Le leszre,
magam hozzá nem nyulok többet, még ha a
második ezredévet megérem sem, az angliuszak
pedig megirattam, hogy nem lépek az egyletbe,
mert elköltöttem ez árnyékvilágból.

Anyám sokat, igen sokat sirt, mi lesz belőlem,
ha ő meghal, hogy fog majd a gazdasszonyom,
mert a hírlapok utján nem, mivel az a divat akkor
ismeretlen volt házvezetőnőt nem hozhattam volna
s a családém meglöpní, hogy széthordják azokat
a drága apróságokat, melyekhez engem ugyan
semmi, de öt hat évtized kötötte.

Meg is tett minden lehető házasításomra. A
kérdézőkdeéseknek se vége, se hossza, ha valaki
a vidékről tej, vaj vagy egyéb eladási szándékból
hozzá benyitott. Minden pap — minden jegyző
leánya — s minden fiatal özvegy nyilvántartási
naplóba volt gyűjtve a szent biblia azon lapján,
a hol az én születési évem emlék, avagy el nem
feledés szempontjából följegyeztetett. Egy este
merő unalomból bevágtam az egész lapstromot.
Akkoriban kitünő eszem volt, mint legalább jó
anyám állította, sőt némi alapja volt is állításának,
mivel másodéves bölcsész koromban rugtam oldalba
a debreczeni collegiumot. Professzoraim annyira
szerettek, mivel minden osztályt két-két évig
studiroztam az ő kedvükért. Meglehetős esinos fiu
hírében álltam, csak az orromról vala elterjedve
az a fatalis nézet, hogy kétszer kiáltottam „jelent”
(már t. i. a mikor az orrokat osztogatták odafent).

A haranghuzáson kívül semmiféle zenei instrumen-
tomhoz nem érttem, no de ezt passióval csináltam.
A „Rákóczyt” (t. i. a nagy harangot) művésziesen
kettőztetni kivülem egyik sem tudta. (Kérem ez
is művészet). A német órák alatt lánysoztktetésen
törtem bozontós fejem, így ha felszóllítottak, mindig
rosszabrá feleltem a sufficiensnél.

A hátsó padokban üldögéltem, itt concentrá-
lódott az osztály esze, itt tartottunk tudományos
értekezeteket. Grígenökről a kártya felalálójáról,
sokszor oly annyira elmerülve a fejtegetésben, hogy
az öreg Kovács profszor francia forradalomról
magyarázására mint véletlen fölszóllított — egyik
szomszédom sugása folytán — kinevezett központi
pénztárost kiálttam.

A görög órák unalmasságait, elűzni Vas Gereben
„vándorló köpenyeg”-jével szoktam, nem csoda te-
hát, ha véletlenül a gyöngö „aoristas”-t erősebb
ühá hűhűvel fűszereztem. Es mindezekért az elő-
szeretet és ragaszkodás ama kifejezést nyertem,
melyek a classis rebetálásában végeredményzödték
de nigne másod éves philosphus koromban profe-
szoraim versbe szedett nevein kívül a már fönt
említett harang huzási és éneklési tudományokat
a durnyizást s Kolozsváry ténur fölsérdült Annuska
leányának szerelmes verseket irogatni érttettem.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői posta.

(Z.) Köszönet a küldeményért. A mint látja, sietünk
felhasználni.

Héthalmi. Valóban nem értjük.

Önerzetes. Személyek ellen irányuló közlemények ki-
adására nem vállalkozunk. Ha azonban a nyilttérben óhajta
megjelentetni szövegét, ez iránt forduljon a kiadóhivatalhoz,
mert ahhoz a rovatához nekünk semmi közünk sincs.

Özvegy urinének. Sajnáljuk, de „lelkifájdalmán” mi
nem segíthetünk.

Szilás. Lapunk irányának megfelelőleg, mindent szívesen
vesszünk; mi azt szeretnők, ha nekünk semmit sem kellene
írni.

Szondy István. Reméljük, most már belátja, hogy „a
türelem rózsát terem.”

Felelős szerkesztő:

G Á L V I L M O S.

Kiadó-tulajdonos:

L A N D E S M A N B.

117 szám.

897. P.

Árverési hirdmény.

A nagymihályi kir. járásbírószág mint hagyatéki bíróság közzé teszi, hogy a néhai Füzesséry Sándor hagyatéka tömegéhez tartozó 182 frtra becsült arany- és ezüst evőeszközök 1897. évi február hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor a nagymihályi kir. járásbírószág hivatalos helyiségében Gál Vilmos bírósági kiküldött által készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kir. Járásbírószág Nagy-Mihályon 1897. január 12-én.

Skultéty, kir. albiró.

Tk. 2569. sz.

1896.

Árverési hirdmény.

A nagymihályi kir. járásbírószág mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bodnár János
végrehajtatónak Homár Mihály végrehajtást szen-
vedő elleni 24 frt. tökékövetelés és járuléka iránti
végrehajtási ügyében a s. a. -n helyi kir. törvényszék
(a nagymihályi kir. járásbírószág) területén lévő
Kácsánd községben fekvő a kácsándi 4. sz. tjkvben
A. I. 1—14 sor 4. 68. 80. 110. 148. 169. 188.
223. 259. 286. 316. 362. 387. és 434. hrszám
alatt felvett ingatlanokból B. 3. 7. és 15 a alatt
Komár Mihály tulajdonul jegyzett ingatlanra az
árverést 680 frtban ezennel megállapított kikialtási
árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingat-
lan az 1897. évi április hó 22-ik napján
délelőtti 9 órakor Kácsánd község házánál meg-
tartandó nyilvános árverésen a megállapított ki-
kialtási áron alól is el fog adatni.

Nyomatott Landesman B. könyvnyomdájában.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lan becsárának 10% -át vagyis 68 frtot készpénzben
vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi november 1-én 3333.
szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikül-
dött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60 t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál
Nagy-Mihályban 1896. december 13-án.

Skultéty, kir. albiró.

Barnai Andor

a „K o s”-hoz czimzett szállodája

Sztáray gróf kastélya átellenében

Nagy-Mihályon.

Ajanlja kitünő minőségű valódi hamisítatlan, az
1893. évi XXXIII. törvényzikk értelmében kezelt

asztali és csemegeborait

utezai kimérésben mérsékelt árban.

Kitünő minőségű asztali bor	1 liter	42.
" " " "	"	54.
" " " "	"	60.
Feszt-féle Vinnai gyöngy	"	1.00.
Hegyaljai szamorodni	"	1.20.
" " " "	"	1.50.
889-iki " " gyógybor	"	200.

Az orvos urak b. figyelmébe!

Tokaji asszú gyógybor	1 liter	3.00.
" " " "	"	4.00
legf. " " "	"	5.00
Ménesi veres asszú	"	2.50
Kitünő ó szilvórium	"	1.10
Szirmiai régi	"	1.50

A borok árai nagyobb mennyiség vételénél egyez
ségileg olcsóbbak.

Van szerenésém a n. é. közönség szíves tudomá-
sára hozni, hogy üzletemben állandóan friss
csapolású kőbányai ser, villás reggeli
és friss kassai virstli kapható.

Ebéd, vacsora, hideg és meleg éte-
lek a nap minden szakában étlap sze-
rinti rendszer árak mellett kaphatók.

Az utazó közönség szíves figyelmébe ajánlom
ujjonnan renovált vendégszobáimat.

— Tágas istállók és kocsiszinek. —

Nagy választék
FÉRFI-RUHA
SZÖVETEKBEN.

Legolcsóbb öltönyöket

saját nagy választéku valódi angol
gyapjuszövetekből

legújabb divat után és leggyorsabban

készít:

REICH ADOLF

férfi-szabó

Nagy-Mihályon, fútcza.